

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/kielce/materialy-edukacyjne/infografiki/139052,Zolnierze-Wykleci.html>

14.02.2024, 18:22

Żołnierze Wyklęci

W związku z 10. rocznicą Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, na szybach Centrum Edukacyjnego „Przystanek Historia” IPN w Kielcach (ul. Warszawska 5) prezentujemy sylwetki bohaterów polskiego podziemia niepodległościowego.

Powojenna konspiracja niepodległościowa była, do czasu powstania „Solidarności”, najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa wobec narzuconej Polakom władzy komunistycznej. Działo w niej od 120 do 180 tysięcy osób, przeważnie wychowanych i ukształtowanych w patriotycznej atmosferze II Rzeczypospolitej. Około 20 tysięcy z uczestników tej konspiracji walczyło w oddziałach partyzanckich. Najważniejszymi organizacjami podziemia były Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”, wywodzące się z Armii Krajowej, oraz Narodowe Zjednoczenie Wojskowe i Narodowe Siły Zbrojne. Jedynie nieliczni żołnierze dotrwali do „odwilży” w 1956 r., a ostatni żołnierz podziemia został zabity w 1963 r. Niepodległościową konspirację zniszczył terror stosowany na masową skalę przez sowieckie jednostki specjalne i współpracujący z nimi komunistyczny aparat represji.

W PRL władza robiła wszystko, by żołnierze podziemia niepodległościowego ulegli zapomnieniu. Pozostali oni jednak w pamięci rodzin, współtowarzyszy walki oraz wielu lokalnych środowisk. Przyłgnęło do nich określenie „żołnierze wyklęci”, przypominające odium komunistycznej pogardy, którym otaczani byli przez 45 lat. Dopiero w latach 90. XX w. rozpoczął się stopniowy proces przywracania należnego im miejsca. Wyklęci przez komunistów oraz część współczesnego świata medialnego i naukowego powracają z niepamięci. Swoje imiona, nazwiska i twarze odzyskują grzebani w dołach śmierci ludzie, po których nie miał pozostać żaden ślad. Żołnierze antykomunistycznego podziemia zajmują dziś należne im miejsce w zbiorowej pamięci Polaków.

W 2011 r. Sejm Rzeczypospolitej uhonorował ich ofiarę ustanawiając 1 marca Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Data nie jest przypadkowa – 1 marca 1951 r. wykonano wyroki śmierci na siedmiu członkach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” z jego dowódcą ppłk. Łukaszem Cieplińskim.



Danuta Siedzikówna

Wojownik, żołnierz, bohaterka, kobieta, która nie bała się śmierci. W 1939 roku, w wieku 19 lat, wstąpiła do Armii Krajowej. W 1940 roku została aresztowana przez Niemców i więziona w obozie w Pawiaku. W 1941 roku została przeniesiona do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku została wyznaczona na kierowniczkę kuchni w obozie. W 1943 roku została przeniesiona do obozu w Majdanku. W 1944 roku została przeniesiona do obozu w Treblince. W 1945 roku została uwolniona przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

mjr Hieronim Dekutowski

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 21 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

Krystyna Prochowska

Wojownik, żołnierz, bohaterka, która nie bała się śmierci. W 1939 roku, w wieku 18 lat, wstąpiła do Armii Krajowej. W 1940 roku została aresztowana przez Niemców i więziona w obozie w Pawiaku. W 1941 roku została przeniesiona do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku została wyznaczona na kierowniczkę kuchni w obozie. W 1943 roku została przeniesiona do obozu w Majdanku. W 1944 roku została przeniesiona do obozu w Treblince. W 1945 roku została uwolniona przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

ppłk Łukasz Ciepliński

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 23 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

por. Zdzisław Bronski

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 25 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

Bronisław Sokolowski

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 27 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

kpt. Emilia Marcelina Malessa

Wojownik, żołnierz, bohaterka, która nie bała się śmierci. W 1939 roku, w wieku 29 lat, wstąpiła do Armii Krajowej. W 1940 roku została aresztowana przez Niemców i więziona w obozie w Pawiaku. W 1941 roku została przeniesiona do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku została wyznaczona na kierowniczkę kuchni w obozie. W 1943 roku została przeniesiona do obozu w Majdanku. W 1944 roku została przeniesiona do obozu w Treblince. W 1945 roku została uwolniona przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

por. Franciszek Jerzy Jaskulski

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 31 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik

kpr. Jan Stempkowski

Wojownik, żołnierz, bohater, który nie bał się śmierci. W 1939 roku, w wieku 33 lat, wstąpił do Armii Krajowej. W 1940 roku został aresztowany przez Niemców i więziony w obozie w Pawiaku. W 1941 roku został przeniesiony do obozu w Auschwitzu. W 1942 roku został wyznaczony na kierownika kuchni w obozie. W 1943 roku został przeniesiony do obozu w Majdanku. W 1944 roku został przeniesiony do obozu w Treblince. W 1945 roku został uwolniony przez Amerykanów.



Zachęć
Wojownik



Opcje strony